

[Ragnhild Andersen.]

gangshjælp at gøre, ja, jeg drister mig til at sige, at det er en tilsnigelse at kalde denne spartanske og utilstrækkelige efterregulering en eengangshjælp. Beløbene har været nævnt, og de er, som alle må erkende, små: 49 kr., 43 kr. og 40 kr. til ægtepar i henholdsvis hovedstad, købstæder og landkommuner, 30 kr., 28 kr. og 25 kr. til enlige i de 3 kommunegrupper. Det er jo et beløb een gang for alle, ikke et månedligt beløb, og hvad dækker i realiteten dette fattige beløb, om jeg må sige det sådan? Det er en efterbetaling, rentemodtagerne har tilgode, og som de har ventet på, fordi rentens regulering efter det i forvejen utilfredsstillende pristal er så ufuldkommen, at rentemodtagerne end ikke fra tid til anden har fået, hvad de har ret til. Det må man vist erkende, når man i dag ser socialministerens beregninger. Men socialministerens forslag har altså ikke det fjerneste med eengangshjælp at gøre, sådan som rentemodtagerne opfatter og må opfatte eengangshjælp. Den er en pristalsregulering plus, som den højterede socialminister siger, en dækning for rentemodtagerens merudgift ved køb af smør; hertil er beregnet anvendt $1\frac{1}{4}$ mill. kr. Nu lyder det meget smukt, at rentemodtagerne får hjælp til at købe smør, men hvorfor ikke sige tingene, som de er? Med den lave rente og den forfærdelig høje smørpris, rentemodtagerne også må betale, er de gamle og invaliderne forlængst vænnet af med at købe smør, de må spise margarine, og med de beløb, her er tale om, vil der ikke være mange, der vil kunne købe deres halve pund smør.

Sagen er jo den, som vi kommunister gang på gang har sagt her i tinget, at rentemodtagerne ikke kan leve ordentligt af den karrige rente, der er fastsat i folkeforsikringsloven. Gang på gang har vi her på rigsdagens talerstol og andre steder belyst deres nød, deres sorger og vanskeligheder. Gang på gang har vi stillet forslag om at få folkeforsikringsloven forbedret. Sidste efterår stillede vi krav om en forhøjelse af grundbeløbene med 10 pct. og om, at renten i hvert fald blev reguleret to gange årlig. Alle andre partier vendte sidste efterår det døde øre til vore protester og vore forslag; man nedstemte både de 10 pct.s forhøjelse af grundbeløbet og forslaget om at regulere renten to gange om året. Vort parti fremsatte så i sommer, da rigsdagen vitterlig havde tid til at beskæftige sig med spørgsmålet, forslag om at forhøje grundrenten med et for hele landet ensartet beløb: 24 kr. om måneden til ægtepar i alle

tre kommunegrupper og 16 kr. mere i rente til enlige i alle tre kommunegrupper, altså over hele landet, plus en forhøjelse på 30 kr. om året til rentemodtagere på alderdomshjem. Hvad sagde den høje rigsdag til vort forslag? Rentemodtagerne interesserer os ikke! Det sagde partierne, det vil sige, de demonstrerede tydeligt, at det mente de.

Der var på det tidspunkt, da sommersamlingen var inde, 330 mill. kr. i overskud i statskassen; af Marshallpengene var der på det tidspunkt 350 mill. kr. til rådighed, men rentemodtagerens kår interesserede aldeles ikke. Man var i de dage i stand til at bevilge 17 mill. kr. til indkøb af udrangerede amerikanske krigsskibe og andet krigsmateriel. Men man havde ikke et øjeblik tid til at interessere sig for, om vore gamle, udslidte medborgere, om vore invalider ikke trængte til en håndsrækning. Det var tilmed i de dage, rigsdagen vedtog forhøjelser af priserne på mælk, mel og franskbrød, ting, som alle gamle nødvendigvis må sikre sig til det daglige forbrug. Vort forslag om at forhøje rentens grundbeløb med 24 kr. om måneden til ægtepar og 16 kr. månedlig til enlige blev overhovedet ikke sat til behandling. Rigsdagens afvisning af rentemodtagerens ønske og deres håb om forbedring var en hån ikke alene mod mit parti — vi holder nok dertil; vi holder nok til hån og skældsord og til de beskyldninger for overbud, som jeg roligt afventer vil komme om et øjeblik —, men også mod de svageste i samfundet, imod dem, som nu engang ubestridelig har givet deres bedste kræfter i samfundets tjeneste, og som ikke mere orker at slide for det daglige brød. Det var en hån overfor dem at sende rigsdagen hjem uden så meget som at sætte forslaget til behandling.

En gammel kone på 69, som jeg mødte forleden dag, spurgte, om jeg havde tid et øjeblik. Og så gav hun sig til at besvare sig over, at der var blevet gjort fradrag i hendes og hendes mands rente, fordi hun ved regulært skure- og skrubbearbejde havde en indtægt på 170 kr. om måneden. Hun er som sagt 69 år og sagde: jeg har født og opdraget 10 børn og arbejdet i 60 år af de 69 år, jeg har levet. Jeg har aldrig ligget efter noget af børnenes fødsel, men jeg har kunnet stå op og gå på arbejde med det samme. Hvordan skal det gå, hvis jeg holder op med at arbejde? Min mand er berettiget til aldersrente, og det får han også, men han kan ikke få arbejde nogen steder, han er for gammel. Så er der ikke andet at gøre, end at jeg må arbejde. Vi kan ikke leve af renten. Vi har gennem et par år søgt bolig i aldersrente-